

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 71.238/1
van 5 mei 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen’

Op 22 maart 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 28 april 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 5 mei 2022.

*

STREKKING

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt in de eerste plaats aan de scholen van het basisonderwijs en het secundair onderwijs (zowel het voltijds secundair onderwijs, het buitengewoon secundair onderwijs als het deeltijds beroepssecundair onderwijs) de mogelijkheid te bieden om tijdelijk, meer bepaald tijdens de schooljaren 2021-2022 tot en met 2024-2025, maximum 20% van de zgn. vacante¹ lestijden, lesuren of uren-leraar en onder bepaalde voorwaarden om te zetten naar punten voor aanwending in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel (basisonderwijs) en van het ondersteunend personeel (secundair onderwijs). Ten tweede beoogt het voorontwerp voor scholen in het secundair onderwijs de verplichting op te heffen om in de wervingsambten van het ondersteunend personeel enkel voltijdse of halftijdse betrekkingen in te richten.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerking

2. De ontworpen regeling inzake de mogelijkheid om lestijden aan te wenden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel geldt op dezelfde wijze voor alle scholen, en dus ook voor de scholen van het buitengewoon onderwijs (zoals volgt uit de artikelen 4 en 9 van het voorontwerp).

Nochtans bevinden deze scholen zich uit de aard van het onderwijs dat wordt aangeboden en als gevolg van de daaruit voortvloeiende samenstelling van hun personeel in een andere situatie. In scholen is immers bijvoorbeeld naast onderwijzend en ondersteunend personeel ook orthopedagogisch en paramedisch personeel actief dat een vorm van ondersteuning verleent aan de leerlingen.

In artikel 24, § 4, van de Grondwet wordt, op onderwijsgebied, het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie uitgedrukt dat op algemene wijze bij de artikelen 10 en 11 van de Grondwet is gewaarborgd. Dat beginsel verzet zich ertegen dat categorieën van personen die zich ten aanzien van een ontworpen maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

De gelijke behandeling van de scholen in het buitengewoon onderwijs wat betreft de mogelijkheid van de omzetting van lestijden en lesuren naar punten voor aanwending in ambten van het ondersteunend personeel, kan bijgevolg enkel worden aanvaard indien ervoor in de

¹ Dit zijn lestijden, lesuren of uren-leraar waarin, als gevolg van het lerarentekort in een bepaalde school, geen betrekking kan worden georganiseerd in het ambt van het onderwijzend personeel.

memorie van toelichting of in de parlementaire bespreking een afdoende verantwoording wordt geboden.

Artikel 10

3. Artikel 10 bepaalt dat de ontworpen regeling in werking treedt “op de dag van de bekrachtiging ervan door de Vlaamse Regering”.

Een inwerkingtreding van de ontworpen regeling op de dag van de bekrachtiging ervan door de Vlaamse Regering strookt niet met de vereisten van rechtszekerheid en transparantie van de regelgeving. Zolang het decreet niet is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, behoren de rechtzoekenden immers geen kennis ervan te hebben wanneer het door de regering werd goedgekeurd en behoren zij evenmin te weten dat het in werking is getreden. Bovendien zal het decreet noodzakelijkerwijze pas worden bekendgemaakt na de bekrachtiging ervan, zodat daardoor ook feitelijk terugwerkende kracht aan het decreet wordt verleend.

Opdat voldaan zou zijn aan de vereisten van rechtszekerheid en transparantie, verdient het ten zeerste aanbeveling om de gebruikelijke regeling van inwerkingtreding van decreten in acht te nemen, namelijk de tiende dag die volgt op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 84, eerste lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’) en bijgevolg de ontworpen inwerkingtredingsbepaling weg te laten of, zo daarvoor een afdoende verantwoording bestaat, te bepalen dat het decreet in werking treedt op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME